

СТАТИСТИЧКИ ПРИКАЗ И АНАЛИЗА ЗАХТЕВА ОБРАЂЕНИХ ПУТЕМ "ОБЈЕДИЊЕНЕ ПРОЦЕДУРЕ" У ПЕРИОДУ 2016 - 2019. У ЈКП "БЕОГРАДСКИ ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА"

STATISTICAL DATA PRESENTATION AND ANALYSIS OF ALL REQUIREMENTS FOR CONDITIONS PROCESSED THROUGH THE UNIFIED PROCEDURE IN THE PERIOD 2016 - 2019 IN PUC "BELGRADE WATERWORKS AND SEWERAGE"

РЕЗИМЕ

Предмет рада је анализа захтева упућених ЈКП "Београдски водовод и канализација" у оквиру обједињене процедуре на територији града Београда. Поред анализе података обрађених у периоду од четири године - 2016. до 2019. године, дата су и искуства, као и предлози за квалитетније пружање услуга прикључења новим корисницима у складу са применом Закона о изменама и допунама закона о планирању и изградњи.

Кључне речи: статистичка обрада, захтев за услове за пројектовање и прикључење на водовод и канализацију, обједињена процедура, Закон о планирању и изградњи.

ABSTRACT

This work deals with the statistical analysis of all requests for conditions of the Public Utility Company "Belgrade Water Supply and Sewerage" within the framework of a unified procedure on the territory of the City of Belgrade. In addition to the statistical analysis processed over a four year period 2016 - 2019, there have been provided experiences, suggestions, as well as proposals for better service delivery to new users, in accordance with the implementation of the Law on Amendments to the Law on Planning and Construction.

Key words: statistical processing, request for conditions for design and connection to the water supply system and sewerage, unified procedure, Law.

УВОД

Примена Закона о планирању и изградњи («Сл. гласник РС», бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/2013-УС, 98/2013-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19), у даљем тексту Закон, условила је нов приступ издавању услова за пројектовање и прикључење објеката на водоводну и канализациону мрежу, као и објеката линијске инфраструктуре. Закон је формално ступио на снагу половином децембра 2014. године, али његова права примена почиње од 2016, када су донети сви неопходни правилници, уредбе, обављене обуке и информатичко-технолошке припреме, неопходне за његову реализацију. Од тада, упућивање захтева за услове за пројектовање и прикључење објеката, издавање локацијских услова, грађевинске и употребне дозволе обавља се електронским путем, посредством централног информационог система- централне евиденције обједињене процедуре (у даљем тексту цеоп).

Инвеститори преко надлежних органа - секретаријата јединица локалних самоуправа (у

- даљем тексту НО), упућују захтеве за издавање локацијских услова имаоцима јавних овлашћења
- - комуналним и другим јавним предузећима законом овлашћеним за издавање услова за пројектовање, прикључење и изградњу објеката (у даљем тексту ИЈО). Имаоци јавног овлашћења, у законском року, достављају своје услове на основу којих НО издаје локацијске услове који су основ за израду пројектне документације, добијања грађевинске дозволе, прикључења објеката и исходовања употребне дозволе за предметни објекат.
- Закон је поред информатичких иновација у убрзавању процедура и увођења краћих временских рокова потребних за издавање услова и дозвола, утицао и на промену садржаја услова за пројектовање објеката. Ово се односи на дефинисање обима података, информације о инфраструктури предметне локације од којих ће зависити добијање грађевинске дозволе, приказа финансијских трошкова за израду услова и прикључење објеката, као и додатни рад у апликационом програму и одговарајућим

програмима које подржава обједињена процедура и др. Све ове промене омогућиле су знатно савременију информатичку обраду предмета и архивирање усклађено са увођењем електронске управе.

Према закону, потребну пројектну документацију за изградњу објекта кроз поступак обједињене процедуре чине: идејно решење, пројекат за грађевинску дозволу, пројекат за извођење и пројекат изведеног објекта, док се идејни пројекат ради за потребе израде студије оправданости и објекте који прибављају решење о одобрењу за извођење радова. Пројекат за грађевинску дозволу је основ пројекта за извођење који може имати извесна одступања од првобитног пројектног решења, док пројекат изведеног стања даје целокупне техничке податке са свим изменама у току градње објекта и представља основ за употребну дозволу.

Законом се предвиђа издавање посебне грађевинске дозволе за прикључење објеката на инфраструктуру, при чему је остављена могућност НО да уреди начин на који ће се правно формулисати. Услови за прикључење објекта на комуналну инфраструктуру не издају се посебно, већ су садржани у условима за пројектовање и прикључење. ИЈО у току издавања услова за пројектовање имају увид у идејно решење и могућност да укажу на потребу за евентуалном корекцијом. У току решавања захтева за прикључење објекта на инфраструктуру у ИЈО имају увид у пројекат за грађевинску дозволу (за објекте категорије А), односно пројекат за извођење (за објекте категорије Б, В и Г). Инвеститор је у обавези да се посебним захтевом за прикључење посредством НО обрати ИЈО и достави пропратну документацију са предложеним техничким решењем.

ИЗДАВАЊЕ УСЛОВА БЕОГРАДСКОГ ВОДОВОДА И КАНАЛИЗАЦИЈЕ ПУТЕМ ОБЈЕДИЊЕНЕ ПРОЦЕДУРЕ

Издавање услова за пројектовање и прикључење на водоводни и канализациони систем у ЈКП "Београдски водовод и канализација (у даљем тексту ЈКП "БВК") поверено је Сектору за развој, пројектовање и инвестиције ЈКП "БВК", односно Служби техничке документације, где се, поред захтева путем обједињене процедуре, издају и услови (за урбанистичке пројекте, реконструкцију и изградњу објеката за које се добија решење о одобрењу за извођење радова, прикључење-спој објеката на водоводну и канализациону мрежу, реконструкцију прикључака, накнадну уградњу водомера и др. за објекте који поседују грађевинску дозволу или решење о озакоњењу), сагласности (за објекте који су добили грађевинску дозволу по старом закону), мишљења, технички подаци, мерење притисака и др. На сајту ЈКП "БВК" (www.bvk.rs) постоје упутства за достаљање

неопходних података које треба да садрже идејна решења, као и формулари који се прилажу уз захтев за прикључење у поступку обједињене процедуре.

НО захтеве инвеститора упућује са приложеном пропратном документацијом (главна свеска, идејно решење, копије катастарског плана водова...) на основу којих се врши обрада предмета и издају услови, уз напомену да се у ЈКП "БВК" посебно обрађују предмети водовода, а посебно предмети канализације. Услови садрже технички опис из приложеног идејног решења, податке о постојећој инфраструктури водовода, односно канализације, из ГИС-а (Географски информациони систем ЈКП "БВК") и РГЗ-а (Републички геодетски завод), податке о постојећој пројектној документацији коју поседује ЈКП "БВК", податке о постојећој и планској документацији у изради, као и опште услове и стандарде водовода и канализације са графичким и табеларним приказима.

Уколико је опремљеност комуналне инфраструктуре на предметној локацији недовољна, подносилац захтева добија информације о постојећој и евентуално планираној и пројектној документацији и упућује се на ИЈО са законским овлашћењем за пројектовање и изградњу недостајуће водоводне и канализационе инфраструктуре (што је за Град Београд Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу града Београда, ЈП) ради склапања уговора о изградњи недостајуће инфраструктуре. Тиме се избегава изградња објекта и прибављање употребне дозволе за изградњени објекат без претходне адекватне опремљености комуналном инфраструктуром. Уједно, омогућено је да се истовремено обављају све активности на изради потребне техничке документације, почне изградња објекта, као и активности за евентуално неопходну изградњу недостајуће водоводне и канализационе мреже.

На територији Града Београда, инвеститори сами израђују пројектну документацију за прикључење објеката на градску водоводну и канализациону мрежу и изводе радове на изградњи водоводних и канализационих прикључака. Инвеститор је такође у обавези да се кроз цеоп, посредством НО, обрати посебним захтевом за прикључење и уз неопходну документацију приложи техничко решење из пројектне документације које је усклађено са издатим условима. Након обраде предмета за прикључење и позитивног мишљења ЈКП "БВК" (у претходном закону сагласност на пројекат прикључења на водовод и/или канализацију), инвеститор врши уплату накнаде за прикључење (у зависности од површине и намене објекта, броја прикључака, броја и димензије водомера и др.), гради водоводни и/или канализациони прикључак уз услугу монтаже, регистрације прикључака и издавања потврда о прикључењу објекта коју му пружају надлежне службе ЈКП "БВК" (Одељење нових спојева у Сектору за дистрибуцију воде и

Погони канализације). У току обраде предмета, захтев се детаљно прегледа и инвеститор обавештава да ли се поднети захтев прихвата или се додатно обавештава да је потребна допуна. Кад ЈКП "БВК" упути профактуру за уплату трошкова накнаде за прикључење, инвеститор је након уплате у обавези да у потпуности припреми градилиште и настави комуникацију са надлежним службама ЈКП "БВК" како би се процедура обавила у потпуности, односно добила потврда о прикључењу објекта.

За ЈКП "БВК", као ИЈО, најважнија активност је прикључење објекта, односно добијање нових потрошача у складу са законским и техничким прописима, а за инвеститора, у складу са Законом, то представља могућност да објекат добије употребну дозволу, односно да се укњижи и буде евидентиран у Републичком геодетском заводу.

СТАТИСТИЧКИ ПРИКАЗ ПРЕДМЕТА У ПОСТУПКУ ОБЈЕДИЊЕНЕ ПРОЦЕДУРЕ У ПЕРИОДУ 2016- 2019.

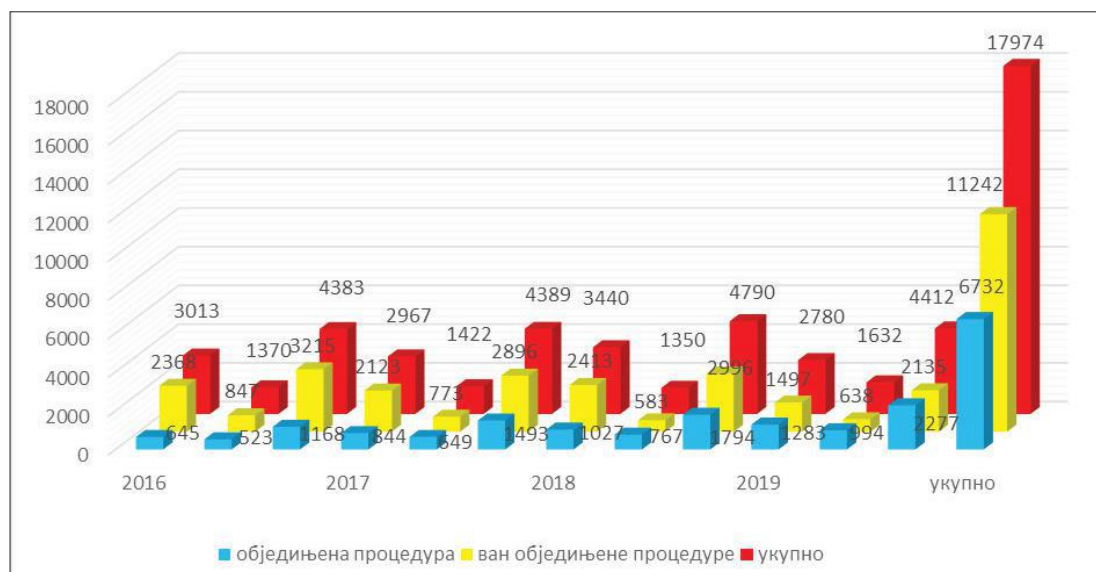
У ЈКП "БВК" у периоду 2016 - 2019. (укључујући и предмете ван обједињене процедуре) укупно

је обрађено 17974 предмета, при чему је 12200 предмета водовода, а 5774 канализације. У приложеној табели 1. и на слици 1. дати су подаци о укупном броју поднетих и обрађених захтева, како у поступку обједињене процедуре (за услове за пројектовање и прикључење објеката), тако и свих поднетих предмета ван обједињене процедуре.

Број предмета обухваћених обједињеном процедуром повећава се из године у годину, иако још увек нису достигао број предмета који се обрађују мимо ње. Такав тренд је очекиван, с обзиром да се све већи број захтева односи на нове објекте који су у поступку прибављања свих дозвола. Предмете, поред оних који су обухваћени обједињеном процедуром, чине и предмети који се односе на већ изграђене објекте, као и објекте који су у већој мери озакоњени, предмете на основу захтева који се углавном односе на уградњу додатних водомера, као и предмете за урбанистичке услове, градилишне прикључке, прикључења која се обављају искључиво кроз "акције"- иницијативе приградских општина (посебни уговори за већи број будућих корисника), захтеве за проверу притиска, молбе, обавештења и др.

Табела 1. Укупан број предмета у периоду 2016-2019.

РБ.	година	сви предмети		предмети у обједињеној процедури		предмети мимо обједињене процедуре	
		водовод	канализација	водовод	канализација	водовод	канализација
1	2016	3013	1370	645	523	2368	847
2	2017	2967	1422	844	649	2123	773
3	2018	3440	1350	1027	767	2413	583
4	2019	2780	1632	1283	994	1497	638
	укупно	12200	5774	3799	2933	2368	2841
	укупно	17974		6732		5209	

Слика 1. Сви обрађени предмети у периоду 2016 – 2019.

Дат је збирни приказ предмета водовода и канализације обрађених у поступку обједињене процедуре (табела 2, слика 2). Посебно су приказани предмети на основу захтева за услове за пројектовање и прикључење објекта, захтева за услове за инфраструктурне објекте; захтева за прикључење објекта на водовод и канализацију, захтева који имају или немају услове за прикључење на градску водоводну и канализациону мрежу, као и анализа предмета на основу захтева за прикључење на градски водовод и канализацију.

Може се уочити да се највећи број захтева односио на услове за стамбене и /или пословне објекте који се и прикључују на инфраструктуру водовода и канализације, што износи 5209 или 77% свих предмета док је 1523 или 23% предмета било на основу захтева за услове за изградњу инфраструктурних објекта (пројектовање

„линијских“ објекта, саобраћајница, водоводне, канализационе, енергетске, телекомуникационе инсталације, уређење обалоутврда, речних токова и канала, уређење паркова, и др). Од 6732 предмета на основу свих поднетих захтева, 3935 је било укључено у предмете на основу захтева за услове за пројектовање свих објекта, што чини 58% свих предмета, односно 76% предмета који се односе на захтеве за пројектовање и прикључење објекта.

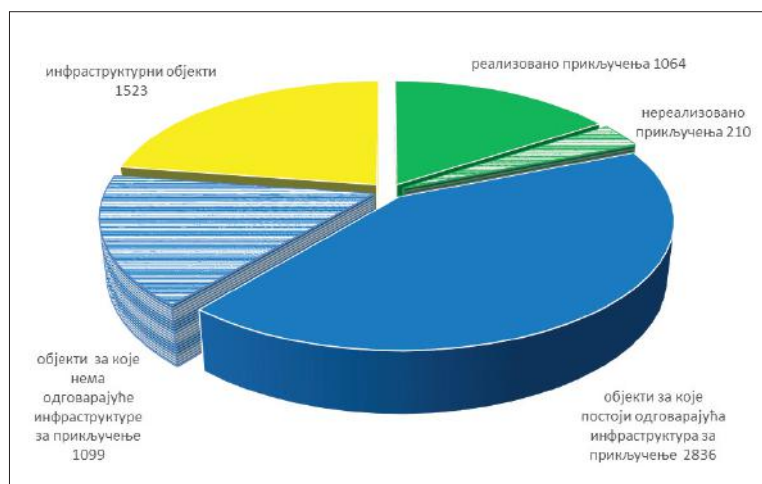
Анализиран је број предмета за услове за пројектовање стамбених и/или пословних објекта са аспекта изграђености и могућности за прикључење на водовод и канализацију. Од укупно 3935 предмета на основу захтева за пројектовање, инфраструктура водовода и канализације је адекватна за 2836 предмета или 72%, а није адекватна за 1099 -28%, са напоменом да је неизграђеност канализационе

Табела 2. Предмети обрађени у поступку обједињене процедуре у периоду од 2016-2019.

	сви предмети						укупно
	захтеви за пројектовање и прикључење објекта					захтеви за пројектовање и прикључење инфраструктурних објекта	
	захтеви за пројектовање објекта		укупно	захтеви за прикључење- водоводни и канализациони спој	укупно захтеви за пројектовање и прикључење објекта		
	одговарајућа инфраструктура	неодговарајућа инфраструктура					
водовод	1687	537	2224	755	2979	820	3799
канализација	1149	562	1711	519	2230	703	2933
укупно	2836	1099	3935	1274	5209	1523	6732

Табела 3. Захтеви за прикључење на градску водоводну и канализациону мрежу у периоду 2016-2019.

	водовод	канализација	УКУПНО
укупно захтева	755	519	1274
прикључено	647	417	1064
није прикључено	108	102	210

Слика 2. Приказ броја захтева путем обједињене процедуре у периоду 2016.-2019.

мреже нешто израженија у односу на водоводну мрежу. Ако бисмо ове захтеве упоредили са укупним бројем свих поднетих предмета који износи 6732, онда је за 42% предмета инфраструктура водовода и канализације задовољавајућа, а за 16% незадовољавајућа.

Од укупно 5209 предмета на основу захтева за пројектовање и прикључење, 1274 (755 захтева за водовод, 519 захтева за канализацију) се односило искључиво на прикључење објекта на водовод и канализацију, што чини 24%, односно 19% у односу на укупан број свих поднетих захтева (6732).

Табела 4. Приказ прикључења објеката на градску мрежу водовода и канализације по годинама реализације

година	захтеви за прикључак	реализација прикључења по годинама				издате потврде-прикључено	није прикључено
		2016	2017	2018	2019		
2016	148	106	30	8	1	145	3
2017	310	0	177	103	6	286	24
2018	378	0	0	252	97	349	29
2019	438	0	0	0	284	284	154
укупно	1274	106	207	363	388	1064	210

Реализација прикључења на градску мрежу водовода и канализације показује да је у периоду 2016 – 2019, од укупно 1274 поднета захтева, прикључено 1064, што чини 84% (табела 3). Међутим, потребно је нагласити да реализација прикључења траје од 2016. године, тако да се проценат прикључења мора посматрати у односу на разматрани период реализације. Захтева за прикључење на водовод очекивано има више у односу на захтеве за прикључење на канализацију, што показује и реализација прикључења која је за водоводну мрежу 86%, а за канализациону мрежу 80%.

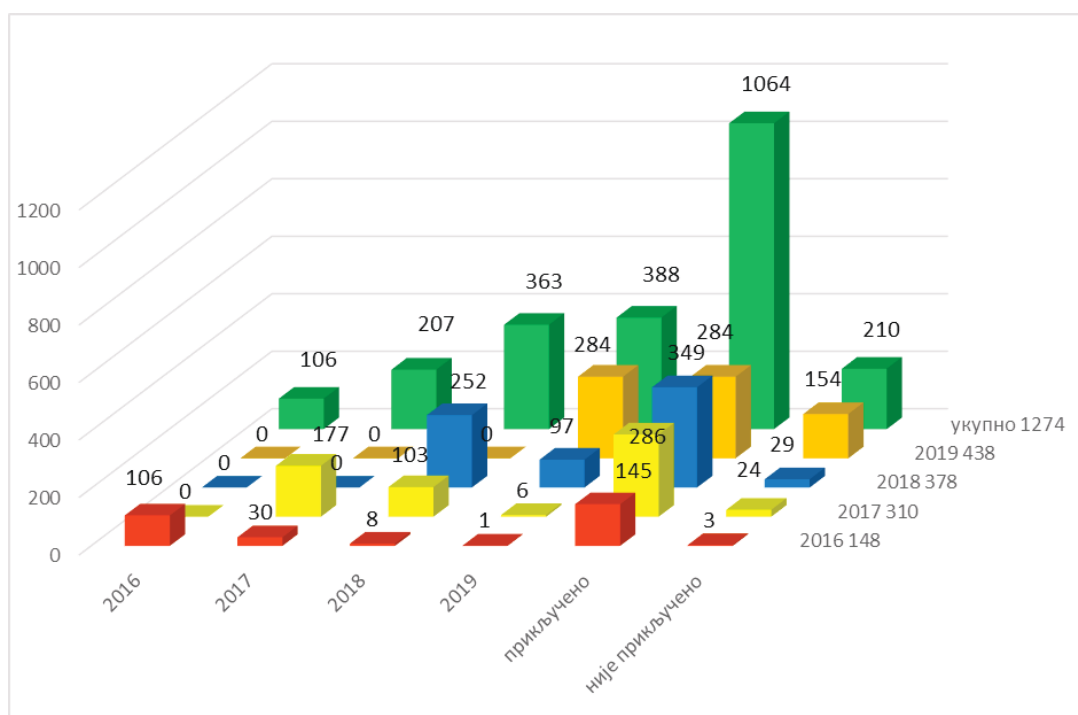
Извршена је и анализа реализације прикључења у зависности од године кад је захтев поднет (табела 4, слика 3). Реализација прикључења на водовод и канализацију по годинама у односу на број захтева који је у истој години поднет и реализован (добијена потврда о прикључењу) се разликује и износи 72% за 2016, 57% за 2017, 67% за 2018, а 65% за 2019. годину, што је у просеку 64%. Овај податак показује да више од трећине укупног броја захтева

поднетих за прикључење на градску водоводну и канализациону мрежу у току исте године, не добије потврду о прикључењу, односно не постоји могућност да се изврши технички преглед, добије употребна дозвола и укњижи објекат.

Уочено је да се прикључења пролонгирају у наредну годину, а проценат прикључења у наредној години износи преко 27%. Разлога за то има више: захтеви су поднети крајем текуће године, примедбе које су у току обраде предмета достављене нису отклоњене, подносиоци захтева нису довољно обучени за рад у цеоп систему, не обављају исправну комуникацију, инвеститор није спреман у потпуности- није припремљено градилиште, и др.

ЗАКЉУЧАК

Закон је омогућио низ предности за инвеститоре, плански увид у предметне локације, убрзао је издавање услова и дозвола, омогућио ефикасније решавање инфраструктурних проблема,

Слика 3. Приказ прикључења на водовод и канализацију са аспекта године реализације

увео модернизацију у информатичкој обради предмета – преко цеоп система, омогућио увид у ток реализације решавања предмета и потпуну транспарентност, као и увид у финансијске трошкове, и др. Предности постоје и за ИЈО, побољшане су процедуре, условљена изградња недостајуће инфраструктуре, осавременења је електронска евиденција и архивирање предмета и др.

Искуства из праксе, међутим указују на извесне проблеме које би требало превазићи и поред изузетно повољних процедуралних поступака.

Садржај података у приложеним идејним решењима није у потпуности стандардизован, пошто је одговорност законом усмерена на пројектаната која зависи од његове стручности, умешности и вештине. Идејно решење представља основну докуменатцију за изградњу објекта, а обим приложених података у њему утиче на начин и могућност за прикључење објекта на инфраструктуру.

У складу са законом, пројектанти чешће прилажу графичку документацију у пдф формату, што у већој мери отежава преглед и не даје могућност достављања података о постојећој градској водоводној и канализационој мрежи у геореференцираном систему.

Током изградње новог објекта инвеститори не придају посебан значај и пажњу прикључењу на водовод и канализацију и ову активност углавном

одлажу. Постојање градилишног прикључка који се добија за изградњу објекта утиче на недовољну мотивисаност инвеститора и даље неадекватно коришћење прикључка. Прикључење се често обавља у завршној фази изградње, кад су могућности за промену првобитно предложеног пројектног решења врло отежане. Локације предвиђене пројектном документацијом за водомерно склониште и главни ревизиони силаз (према идејном решењу) претрпе промене током израде пројекта за грађевинску дозволу. Како ИЈО немају законску могућност прегледа пројекта за грађевинску дозволу, у складу са условима, стандардима и техничким нормама морају се наћи нова решења која треба да буду дата у пројекту за извођење, што често није случај. Подносиоци захтева у име инвеститора немају довољно вештина за рад у цеоп систему, што такође утиче на неблаговремено прикључење. Чак и у завршној фази реализације прикључења, када су инвеститори добили сва потребна обавештења да могу да приступе прикључењу објекта, градилиште често није у потпуности спремно, упућују се извештаји инвеститорима о недостацима и разлозима за немогућност прикључења објекта у законском року, а прикључење се пролонгира.

Подносиоци захтева и пројектанти нису довољно информисани о комплетној обједињеној процедури, не поседују довољно вештина и праксе, тако да би било корисно да се обуче, добију додатне инструкције и наставе стручно усавршавање.

ЛИТЕРАТУРА

1. Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр 72/09, 81/09- исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/2013-УС, 98/2013-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19)
2. Правилник о поступку спровођења обједињене процедуре електронским путем („Сл. гласник РС“, бр. 68/2019)
3. Уредба о измени и допуни уредбе о локацијским условима („Сл. гласник РС“ 35/2015 и 114/2015 и 117/2017)
4. Правилник о садржини, начину и поступку израде и начин вршења контроле техничке документације према класи и намени објеката („Сл. гласник РС“ бр. 73/2019)
5. Закон о озаконењу објеката („Сл. гласник РС“ 96/2015 и 83/2018)
6. Одлука о пречишћавању и дистрибуцији воде („Сл. лист града Београда“, бр. 23/2005, 2/2011, 29/2014, 19/2017 и 74/2019)
7. Одлука о одвођењу и пречишћавању атмосферских и отпадних вода на територији града Београда („Сл. лист града Београда“, бр. 6/2010, 29/2014, 29/2015, 19/2017 и 85/2019)
8. Документација ЈКП “Београдски водовод и канализација” (јануар 2020. године)
9. Искуства Београдског водовода и канализације у примени обједињене процедуре, Милица Радовановић, дипл.грађ.инж. и Александра Тушуп, дипл.грађ.инж, ЈКП “БВК”, (Међународна конференција “Водоводни и канализациони системи”, Јахорина 2017)
10. Анализа ефеката примене обједињене процедуре на прикључењу објеката на инфраструктуру водовода и канализације у ЈКП “Београдски водовод и канализација”, Милица Радовановић, дипл.грађ.инж. и Александра Тушуп, дипл.грађ.инж, ЈКП “БВК”, (Међународна конференција “Водоводни и канализациони системи”, Јахорина 2018)
11. Анализа пројектно техничке документације за уградњу индивидуалних водомера
12. у ЈКП “Београдски водовод и канализација”, Милица Радовановић, дипл.грађ.инж. ЈКП “БВК”, (Међународна конференција “Водоводни и канализациони системи”, Јахорина 2019)